

Een kwestie van zacht uitademen

Door Wim van der Beek in De Stentor, 19-02-2008

Erst kommt das Fressen, dann kommt die Moral. Deze legendarische zin uit de Dreigroschenoper van Bertold Brecht, krijgt bijzondere betekenis in relatie tot actuele gang van zaken rond Safe Dalfsen. Het besluit dat cultuur (lees: kunstcentrum Safe) moet wijken voor het kapitaal (lees: appartementen en ondergrondse parkeergarage) staat vast. Jammer! Schrijnender is dat het college van B&W geen moeite doet om Safe elders een doorstartmogelijkheid te bieden. En dat terwijl Safe Dalfsen letterlijk op de culturele kaart van Nederland heeft gezet!

Wat is het belang van Safe? Om dat te weten te komen, is een gang naar de recente expositie het meest effectief en voor de hand liggend. Gastcurator André Pielage lanceert in 2008 een drietrapsraket onder de verzamelnaam *Subway*. In deel 1 van het driedelige project wordt de aftrap verzorgd door Maze de Boer en de Japanse kunstenaar Ayumi Minemura, die werk presenteert onder het pseudoniem *Are You Meaning Company*. Hun inbreng zal ook tijdens de tweede en derde aflevering van *Subway* (later dit jaar) te zien blijven.

Pielage wil met zijn project zichtbaar maken dat beeldende kunst zich afspeelt in een parallelle wereld. Die wetenschap maakt actuele kunstuitingen de moeite waard om ter harte te nemen. Dankzij kunst wordt de beschouwer uitgedaagd en geprikkeld om op een andere manier naar de werkelijkheid te kijken. Dat verbreedt het perspectief, verdiept kennis, plaats zaken in een ander daglicht en kan de blik op allerlei feiten en verschijningsvormen verruimen.

Soms is een gat in de muur al voldoende om het ongeconditioneerde kijkgedrag te bevorderen. Ooit brak Job Koelewijn een complete achterwand uit de galerie van Fons Welters om te onderstrepen dat niets ís wat het oppervlakkig gezien lijkt te zijn. Maze de Boer hakte een klein gat in één van de muren van Safe: niet om een voorschot te nemen op de vermoedelijke sloop van de voormalige atoomschuilkelder maar om via een eenvoudige ingreep de blik van de kijker te manipuleren en de werkelijkheid letterlijk op de kop te zetten. De artistieke ingreep is even simpel en effectief als veelzeggend.

Aan de wand van de lange gang zijn door Minemura *Company Tickets* bevestigd. Elk kaartje is een aansporing om dingen samen te doen. Samen lachen, samen huilen, samen keet schoppen, drinken, liegen, koken, denken, feestvieren, bekvechten. Bijna terloops bevestigt de Japanse kunstenaar dat er weinig middelen nodig zijn om het publiek een andere, parallelle wereld binnen te loodsen. Minemura anticipeert graag op zaken en fenomenen die dicht bij het inlevingsvermogen van het grote publiek liggen. Dat onderstreept wordt ook onderstreept in de videoproductie *The Sound of Whistle* waarin ongecompliceerd wordt ingezoomd op het *do-re-mi* van de fluitkunst.

Voor sommige mensen is fluiten niet zo eenvoudig als het lijkt: een kwestie van lippen tuiten en zacht uitademen. Voor wie dat moeilijk vindt, blijken lessen en aanbevelingen van anderen (zoals: 'Probeer je voor te stellen dat je een regendruppel opvangt met je tong') weinig uitkomst te bieden. Wat eenvoudig lijkt, is niet altijd gemakkelijk om te doen. Een nuttige les voor de gemeenteraad van Dalfsen! Iets afbreken is soms makkelijker dan iets behouden of koesteren dat kwetsbaar is en nadrukkelijk een beroep doet op de moraal.

Tentoonstelling: *Subway 1*, Maze de Boer & *Are You Meaning Company*, tot 16 maart in Safe Dalfsen. Informatie: www.safe-art.nl of tel. 0529 - 431066.